

Avalheht>Kohtuasja algatamine>Vahendus>Vahendus ELI liikmesriikides

Медиация в държавите от ЕС

Portugal

Медиацията е един от механизмите за алтернативно разрешаване на спорове (ADR) в Португалия, заедно с арбитража и съдилищата за иски с малък материален интерес (*julgados de paz* — мирови съдии). Със Закон № 29/2013 от 19 април 2013 г. (Законът за медиацията) се установява националната рамка за медиация като един от механизмите за алтернативно разрешаване на спорове. В Закона се определят общите принципи, приложими за медиацията в Португалия — независимо от естеството на спора, който е предмет на медиация — и правната уредба за гражданската и търговската медиация, медиаторите и публичната медиация. Законът за медиацията съдържа следните определения:

„медиацията“ е форма на алтернативно разрешаване на спорове, извършвано от публични или частни субекти, чрез което две или повече страни в спора се опитват доброволно да постигнат споразумение с помощта на медиатор;

„медиаторът“ е безпристрастна и независима трета страна, без правомощия да налага определено поведение на страните, използващи медиация, която им помага да постигнат окончателно споразумение по отношение на предмета на спора.

Същност на медиацията и споразуменията за медиация

Прибягването към медиация е напълно **доброволно**. Процедурата по медиация е **поверителна**. Тази поверителност може да не бъде спазена само по причини, свързани с общественения ред — по-специално за защита на най-добрия интерес на дете — или когато е застрашена физическата или психологическата неприкосновеност на дадено лице, или когато е необходимо с цел прилагане или изпълнение на споразумение, постигнато в резултат на медиация, и само до степента, необходима на практика за защита на заинтересованите страни. Съдържанието на срещите за медиация **не може да се използва като доказателство** от съд.

Споразумението, постигнато в резултат от медиация, подлежи на **принудително изпълнение**, при условие че:

- то се отнася до спор, който може да бъде предмет на медиация, и законът не изисква потвърждаване от съд;
- страните имат право да сключат такова споразумение;
- то е постигнато в резултат на медиация, осъществена при условията, определени от закона;
- съдържанието му не нарушава обществения ред;
- участвал е медиатор, включен в списъка на медиаторите, воден от Министерството на правосъдието. Този списък може да видите [тук](#).

Споразумението за медиация, постигнато в резултат на медиация в друга държава — членка на ЕС, което е в съответствие с параграфи а) и г) по-горе, подлежи на принудително изпълнение, ако подлежи на такова и съгласно правната система на тази държава.

Области, в които прибягването към медиация е допустимо и най-често срещано

Медиацията е допустима по граждански, търговски, семейноправни, трудовоправни и наказателноправни въпроси. В последните три области съществува система за публична медиация, като всяка област има свои специфични правила.

Julgados de paz разполагат със служба за медиация, която е компетентна да посредничи при всякакви спорове, които могат да бъдат обект на медиация, дори ако те попадат извън юрисдикцията на *julgados de paz*.

Статут на медиаторите

Законът за медиацията съдържа специална глава, в която се определят правата и задълженията на медиаторите (членове 23—29). Медиаторите също трябва да действат в съответствие с [Европейския кодекс за поведение за медиатори](#).

Няма публичен орган, отговорен за обучението на медиатори; те се обучават от частни организации, които са сертифицирани от Генерална дирекция „Политика в областта на правосъдието“ (*Direção-Geral da Política de Justiça*) съгласно Министерска заповед за изпълнение (*Portaria*) № 345/2013 от 27 ноември 2013 г.

Разходи, свързани с медиацията

За да се използва **услугата за публична семейна медиация**, всяка страна, участваща в делото, заплаща такса в размер на 50 EUR, освен в следните случаи:

- когато е предоставена правна помощ;
 - когато случаят е отнесен за медиация по решение на съдебен орган съгласно член 24 от правната рамка на гражданската процедура за настойничество (*Regime Geral do Processo Tutelar Cível*);
 - когато по искане на страните или с тяхно съгласие те са били насочени към медиация с решение на съдебен орган или от комисията за защита на децата и младежите като част от висящи производства за закрила на детето.
- Използването на **услугата за публична наказателноправна медиация** е безплатно.

За да използва **услугата за публична трудовоправна медиация**, всяка страна, участваща в делото, трябва да заплати такса от 50 EUR, без с това да се засяга предоставянето на правна помощ.

Наред с тези такси за използване на публични услуги за медиация, **медиаторите, регистрирани да предоставят тези услуги, също начисляват такси**; сумите са фиксирани, но зависят от това дали е постигнато споразумение и какви мерки са предприети за постигане на споразумението.

В случай на **медиация в *julgados de paz***, ако бъде постигнато споразумение, всяка страна дължи по 25 EUR.

Разноските за частна медиация се определят от медиатора, избран от страните.

Друга полезна информация

Държавният орган, отговорен за регулирането на публичната медиация, е Генералната дирекция „Политика в областта на правосъдието“ (DGPJ) чрез нейната Служба за алтернативно разрешаване на спорове (*Gabinete de Resolução Alternativa de Litígios* — GRAL).

Генерална дирекция „Политика в областта на правосъдието“. DGPJ не предоставя информация за това как да се намери медиатор, но поддържа [списъци с медиатори в публичните служби за медиация](#). Съгласно законодателството в областта на публичната медиация, след като бъде взето решение за прибягване към медиация, медиаторът се избира автоматично.

Последна актуализация: 25/01/2023

Версията на националния език на тази страница се поддържа от съответната държава-членка. Преводите са направени от Европейската комисия. Възможно е евентуални промени, въведени в оригинала от компетентните национални органи, все още да не са отразени в преводите.

Европейската комисия не поема каквато и да е отговорност по отношение на информация или данни, които се съдържат или споменават в този документ. Моля, посетете рубриката „Правна информация“, за да видите правилата за авторските права за държавата-членка, отговорна за тази страница.